

Geloofstijdschriften voor kleuters en jonge kinderen? Je moet wel gek zijn om er in deze tijd nog mee te beginnen, denk je. Of ambitieus. Of is het veeleer een kwestie van vertrouwen? Jan Lembrechts (51), editoriaal directeur van uitgeverij Averbode, heeft een visie voor de toekomst. Het ontbreekt hem niet aan de nodige dosis van alle drie.

Lieve Wouters

‘Snel tot de kern komen is de boodschap’

STAAND op de binnenplaats van de abdij van Averbode kun je twee richtingen uit. Of je stapt het majestueuze

kloostergebouw tegemoet, of je loopt het pad naar beneden af dat uitkomt bij de uitgeverij. Wij kiezen vandaag voor de tweede bestemming. De architect die in de jaren 1990 tekende voor het moderne gebouw, wist zijn ontwerp perfect te integreren in de eeuwenoude site. Jan Lembrechts, pedagoog van opleiding, staat er dan weer borg voor dat boeken en tijdschriften ook inhoudelijk de brug maken tussen traditie en toekomst. Zeker wat de tijdschriften voor kinderen betreft, is de uitdaging dan ook om vanuit de christelijke inspiratie, eerlijk en authentiek, telkens opnieuw een eigentijds blad te maken. *Naomi*, *Simon* en *Samuel* zijn geen eerste communicantjes, wel de namen van de drie geloofstijdschriften die Averbode sinds ongeveer een decennium op de markt brengt.

- *Straf om daar in deze tijden nog mee te beginnen.*

Mensen voeden hun kinderen liefst met een zo breed mogelijk interesseveld op. Ze geven hen kansen in alle richtingen. Maar op het vlak van het geloof zouden ze van informatie verstoken blijven? We zijn er daarom van overtuigd dat we het geloof moeten blijven aanbieden aan kinderen. Dat doen we al heel lang via onze educatieve tijdschriften. Wie kent *Zonneland*, *Zonnekind* en *Zonnestraal* niet?

Maar van de misdienaarswerking en catechesegroepen vingen we de vraag op naar meer uitdrukkelijk gelovig materiaal. In 1998 deed zich een gelegenheid voor: Averbode kon het Franstalige blad *Samuel* (voor kinderen van tien tot twaalf jaar) overnemen dat tot dan werd uitgegeven door Fidélité. Later kwamen daar voor de kleintjes *Naomi* (vier tot zeven jaar) en *Simon* (zeven

tot tien jaar) bij. Ze werden aangepast in samenwerking met Missio en in beide landstalen uitgegeven.

- *Bedoeling was de bladen rechtstreeks aan kinderen aan te bieden. Lukt dat?*

Na een kortstondig succes gingen de verkoopcijfers al snel in dalende lijn. Waarom? Allereerst beslissen kindjes van vier tot zeven jaar (het doelpubliek van *Naomi*) niet zelf wat ze kopen en lezen. Bovendien grijpen ook de grotere kinderen meestal niet spontaan naar leesvoer, laat staan naar tijdschriften met een godsdienstig karakter, wat algemeen toch niet meteen als hip wordt ervaren. Geloof werd naar de privésfeer gedrongen, voor kinderen lijkt dat maar al te vaak een volledige feit. Het heeft geen zin daar ontgoocheld over te zijn. Je moet die gegevenheid aanvaarden en op een andere manier proberen de kinderen te bereiken.

- *Blijven de tijdschriften dan rendabel?*

Dankzij een nieuwe formule wel. Leesonderzoek wees uit dat kinderen ons aanbod wel degelijk kunnen smaken, maar dat ze een bemiddelaar nodig hebben. Een hoop lezertjes bereiken we, dankzij de samenwerking met Missio, via de parochie. Daarnaast krijgt twee derde van onze lezers hun tijdschrift in handen via de school. We hebben ons aanbod dan ook beter op die gebruikers afgestemd door bijkomend materiaal

te ontwikkelen ten behoeve van leerkrachten en catechisten. Hun reacties zijn erg positief. En al krijgen we zelden rechtstreeks reacties van kinderen, bij klasbezoeken merken we toch dat ze heel graag met de tijdschriften werken. Onze redactie blijft daarom de grootste zorg besteden aan een inhoudelijk sterk blad met een eigentijdse, frisse look.

- *De geloofstijdschriften zien er inderdaad erg aantrekkelijk uit. Net als hun educatieve*

© Elisabeth Bayley

tegenhangers, die er in 2006 nog een broertje bij kregen.

Ook in de educatieve tijdschriften steken we onze katholieke identiteit niet onder stoelen of banken, al houden we er tegelijk rekening mee dat die hun weg vinden naar een breed, pluralistisch publiek. Eén bladzijde over het geloof volstaat hier. Toch ademen ze dezelfde geest.

Het jongste broertje in deze reeks heet *Dokadi*. Het wil onder meer een antwoord bieden op de problematiek van de taalachterstand van vele allochtone kleuters. De christelijke levensvisie moet maatschappijbetrokken zijn. Dat is wat de norbertijnen van Averbode ook betrachten: het

lopen. Een tekst waar ik altijd op terugval, gaat als volgt: „Als wij vertragen, zal het kind stoppen. Als wij twijfelen, zullen jonge mensen wanhopen. Maar als wij voorgaan, zullen ze ons voorbijsteken. Als wij lachen, zullen ze wonderen doen. Als wij bidden, zullen ze leren geloven.” Op die manier wil ik werken en het geloof aanbieden. Zelfs al zou het nog moeilijker worden voor onze geloofstijdschriften, ik zal niet aanvaarden dat het geloof niet langer aangeboden wordt. Meer zelfs, we moeten dat met ambitie doen.

Wel kun je discussiëren over de vraag hoe je dat doet. Gebruik de juiste godsbeelden, met oog voor belangrijke waarden en zin voor schoonheid. Je moet niet afkomen met een flauw afkooksel van je overtuiging, of met half werk. Inhoudelijk weten we heel goed waar we mee bezig zijn. Snel tot de kern komen is de boodschap, en wel tot de juiste kern. Godsdienstwetenschappers, theologen, leerkrachten en priesters helpen de redactie daarbij.

- *Hoe probeer je het geloof als vader van drie kinderen zelf door te geven?*

Als een kind sterft in een oorlog en je krijgt van een twaalfjarige de zo vaak gestelde vraag „Waar is God nu?“, sta je machteloos. En dat terwijl God op zo'n moment nog het meest nabij wil zijn. We hebben schitterende beelden in onze geloofstraditie van die nabije en liefhebbende God. Die begrijpen kinderen wel, en kunnen ze ook vaak ervaren. Die God wil ik hen voorstellen. Dat doe ik ook via de vormselcatechese in de parochie.

Vroeger zei ik onomwonden: „Ik ben katholiek.” Vandaag klinkt dat meer als: „Ik probeer katholiek te worden.” Het is een proces van vallen en opstaan, van hopen en af en toe zwaar ontgoocheld worden. De Kerk is voor mij een middel om tot God te komen. En God is voor mij de oneindige stilte, de bron van leven. Je kunt Hem vele namen geven. Hij blijft mysterieus en moeilijk te vatten. Liefde en genade zijn woorden die al wat dichter in de buurt komen. In de praktijk laat het geloof zich kennen door solidariteit.

Woord van God doorgeven door zo breed mogelijk in de samenleving aanwezig te zijn. We mogen niet wereldvreemd worden.

„Er is maar één tijdschrift dat klokkezen zo duidelijk uitlegt“, hoorde ik eens een leerkracht zeggen. Nu hoeft je geen christen te zijn om een bijdrage te maken over klokkezen, dus je kan je afvragen waarom we daar tijd en geld in steken. Maar onze overtuiging is dat er verschillende wegen zijn om tot God te komen.

- *En al kun je bij Hem nooit te laat komen, klokkezen hoort daarbij?*

Als opvoeder moet je bij het kind gaan staan en hand in hand

We moeten het geloof blijven aanbieden aan kinderen. Meer zelfs, laten we dat met ambitie doen